

Exèrcit català?

Quan un jove s'emancipa, un munt de decisions i noves responsabilitats truquen a la porta: llogar o comprar; reformar el pis; planificar i afrontar les despeses, etc. A Catalunya, arran de la manifestació de l'11-S, ens passa una mica el mateix: ens assalten, en algun cas potser precipitadament, molts debats sobre com ens imaginem la nova casa, el nou estat. En aquest sentit, és un moment apassionant: adonar-se que tot està per fer i que tot és possible. I que tot el que en un estat constituït és donat per descomptat, en un estat per construir pot ser, si més no, discutit col·lectivament.

Un dels debats que han ressorgit és el de si en un hipotètic estat català tindriem exèrcit o no. La formulació, però, no és adequada: no es tracta d'exèrcit sí o no. Primer, cal definir una política exterior i de seguretat i, després, decidir les eines que la desenvolupen.

La majoria de reflexions fetes per analistes independents fan una esmena profunda a la concepció tradicional de la seguretat que l'assimilava a la defensa de l'estat. Una visió més moderna i precisa ha de partir de les persones i acabar en un àmbit global. L'estat deixa de ser el centre i justificació de la seguretat. En definitiva, una seguretat que va molt més enllà de la defensa militar tradicional.

Apliquem-ho al cas català. Quines són les principals amenaces per a les catalanes i els catalans? Diverses: des de la més clara, la pobresa i l'exclusió fruit de la vulneració dels drets socials i econòmics més bàsics (atur, fam, manca d'habitatge, etc.),

fins a la violència masclista, passant per la salut o la contaminació mediambiental.

Mirant cap enfora, l'escenari d'una invasió és, en el context actual, absolutament improbable. En canvi, les vulneracions de drets humans, la desigualtat econòmica, els desequilibris de poder, les guerres, els règims totalitaris, les ideologies fonamentalistes o el terrorisme poden afectar la seguretat de catalanes i catalans.

I, per fer front a totes aquestes amenaces, calen polítiques ambicioses a nivell intern (benestar, educació, sanitat, etc.) i a nivell exterior (construir una governança justa i democràtica global, enfortir la justícia internacional, garantir el respecte als drets humans, etc.).

JORDI ARMADANS

FUNDACIÓ PER LA PAU

Si tenim un exèrcit per no desentonarem buidarem la independència de contingut

Així, objectivament, una política de seguretat catalana –tenint en compte l'anàlisi de les amenaces reals, la dimensió del país i el seu context geogràfic i temporal– no sembla que necessiti un exèrcit. Tot això, esclar, es podria vincular en positiu relligant-ho amb un pòsit social que ve de lluny i que ha fet de Catalunya un país significat en la cerca de la pau i la defensa dels drets humans (la solidaritat amb pobles amenaçats per guerra o crisi humanitària; les grans manifestacions per la pau; les experiències d'educació per la pau en l'àmbit formal i no formal; l'alt nombre d'objectors i insubmisos; el rebuig a l'OTAN, etc.) i amb una petita, però remarcable, experiència en l'àmbit de la paradiplomàcia (presència i

participació catalana en fòrums globals sobre seguretat humana, desarmament, desenvolupament, drets humans, etc.).

Algú em dirà: si això és així, per què els estats normals tenen exèrcit? Per què no n'hauríem de tenir nosaltres? Les raons per tenir-ne poden ser diverses: per inèrcia, per compromisos contrets, per influència del complex militar-industrial o per ànsies imperials. Però, tot això, precisament, no respon a cap voluntat de construir seguretat. De fet, la lògica militarista de la seguretat ens ha dut al caos que tenim: guerres enquistades, ús de la violència per resoldre conflictes, altíssima despesa militar malgrat la crisi econòmica, un comerç d'armes ben actiu, unes armes nuclears emmagatzemades que poden destruir el planeta unes quantes vegades i, el més greu, les centenars de milers de víctimes provocades per la proliferació i el descontrol de les armes, ja sigui en escenaris de conflicte armat o en situacions de violència social.

Si algú és militarista, que reclami un exèrcit català. Però si la seva preocupació és l'obtenció de seguretat, no cal que el demani. I si algú, senzillament, el que vol és no desentonar, pensem-hi: si volem ser independents però no podem qüestionar el model econòmic perquè la UE arrufarà el nas o no volem qüestionar el model militarista perquè potser no ho veuen bé a l'OTAN, en la pràctica, estariem buidant de contingut la independència: deixaríem de prendre decisions amb criteri propi.

Que el desig d'independència no ens acabi autolimitant el dret a decidir!

CARTES I MISSATGES

Iugoslàvia i Espanya

A mitjans anys quaranta Òscar Borin, un estudiant eslovè que havia fugit de la Iugoslàvia comunista, va donar als universitaris catòlics i nacionalistes del Grup Torras i Bages una conferència sobre el seu país que és de molta actualitat, ara que ens branden com un espantall les guerres dels països balcànics quan va caure la dictadura comunista. Ens explicava que allà hi havia tres grans nacions: Sèrbia, Croàcia i Eslovènia. Comparant-les amb Espanya, deia que Sèrbia és com Castella: la nació més extensa, amb més volum de població i que s'identificava amb Iugoslàvia fins al punt de creure, i voler fer creure, que Sèrbia és Iugoslàvia i Iugoslàvia és Sèrbia. Un bon iugoslau s'havia de serbitzar. Comparava Croàcia amb Euskadi: radicals i eventualment violents (contava que una vegada la minoria de diputats croats van entrar al Parlament de Belgrad armats amb pistoles i van començar a matar diputats serbis). Eslovènia li semblava més aviat com Catalunya: nacionalistes pacífics però teuaços i pràctics. Tito, que era comunista però no estalinista, havia organitzat en ca-

da nació unes milícies, dotades fins i tot d'armament pesant, capaces d'emprendre una guerra de guerrilles en cas d'una invasió soviètica (com les que van afligir Hongria i Txecoslovàquia). Quan va esclatar Iugoslàvia, Eslovènia, afavorida per la situació geogràfica, que interposava Croàcia entre ella i Sèrbia, va aprofitar aquella milícia nacional per proclamar-se independent de manera pacífica i ràpida.

Eslovènia i Croàcia no van pretendre mai envair Sèrbia i assimilar-la. De fet, les terribles guerres a l'antiga Iugoslàvia es van produir per la resistència de Sèrbia a acceptar la independència de les altres nacions, i els genocidis i crims contra la humanitat que es van cometre s'han d'atribuir principalment a nacionalistes serbis, que ara han de comparèixer davant de la justícia internacional.

HILARI RAGUER
MONTSERRAT

Resposta: Sant Quirze

Benvolguda Sra. Dolors Gonzalo Puig, em sorprenen algunes de les afirmacions que fa en la seva carta del diumenge 28 d'oc-

tubre. Sant Quirze del Vallès és un poble amb una alta qualitat de vida on l'urbanisme es combina amb zones verdes i equipaments. Teniu raó que hem de continuar millorant les instal·lacions, però amb responsabilitat. Des que, fa cinc anys, vaig ser nomenada alcaldessa, hem invertit molt a tenir uns equipaments moderns i de qualitat, i amb un pressupost municipal que passava de 23 milions d'euros el 2006 a 17 milions el 2012, sense posar en perill l'economia municipal i els serveis a la ciutadania. Cal dir que el nostre endeutament és del 42%, sobre un màxim legal del 110%.

A Sant Quirze hi ha una gran pràctica esportiva, mitjançant entitats o associacions, que utilitza equipaments públics. Hem invertit en els vestidors del pavelló que esmenteu (550.000 euros l'any 2009), utilitzats pels clubs del municipi cada dia de la setmana, i li puc afirmar que hi ha aigua calenta a les dutxes.

Al juliol vam aprovar l'estudi de viabilitat del complex esportiu municipal per treure a concurs la seva concessió i renovar l'espai: piscina coberta i descoberta, fitness, wellness i activitats dirigides. I pròximament el concessionarem amb

una inversió superior als 6 milions d'euros, que faran que sigui un equipament de referència i qualitat per a la ciutadania.

Resto a la seva disposició.

MONTSERRAT MUNDI I MAS
SANT QUIRZE DEL VALLÈS

Futuròlegs

D'unes setmanes ençà, des d'Espanya se'ns diu que un cop lliures quedarem en la marginalitat més absoluta i fora de tota l'esfera europea, que el nostre PIB baixarà, etc. Voldria recordar a aquesta gent que, de cop, s'han tornat pitonisses o experts en el *short-time forecast* i que des del 1977 al món hi ha 43 nous estats i que... sorpresa!, cap ha tornat a la seva situació anterior.

XAVIER CASAJUANA I COSTA
MATADERPERA

Les cartes enviades pels lectors han de tenir un màxim de 1.000 caràcters. El diari es reserva el dret de resumir-les. Els seus autors hi han de fer constar nom i cognoms, adreça postal i electrònica, número de carnet d'identitat i un telèfon de contacte. Les cartes no es respondran.

Podeu expressar-vos al diari a través de la web www.ara.cat, i per les següents vies:

[@diariARA](https://twitter.com/diariARA) facebook.com/diariARA cartes@ara.cat Carrer Diputació, 119, 08015, Barcelona Fe d'errades: opinio@ara.cat